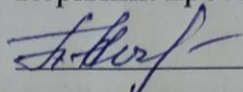

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та маркетингу (№ 605)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

 Л.Л. Носач

«_____» _____ 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Міжнародний бізнес
(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Міжнародна економіка»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма з дисципліни «Міжнародний бізнес»

(назва дисципліни)

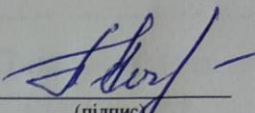
для студентів за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньою програмою «Міжнародна економіка»

«14» липня 2019 р., – 14 с.

Розробники:

Носач Л.Л. доцент, к.е.н.

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

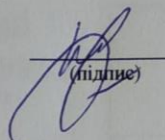
Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри економіки та маркетингу
(№ 605)

(назва кафедри)

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

І.О. Давидова

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки (спеціальність, освітня програма), рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>29 «Міжнародні відносини»</u> (шифр та найменування) Спеціальність <u>292 «Міжнародні економічні відносини»</u> (код та найменування) Освітня програма <u>«Міжнародна економіка»</u> (найменування) Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u>	Цикл загальної підготовки
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістових модулів – 2		2019/2020
Індивідуальне завдання – розрахункова робота на затверджену тему		Семестр
Загальна кількість годин – 120; 56 ¹⁾ /120 = 0,47		7-й
		Лекції ¹⁾
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,3 самостійної роботи студента – 4		40 годин
		Практичні, семінарські ¹⁾
		16 годин
		Лабораторні ¹⁾
	0 годин	
	Самостійна робота	
	64 годин	
	Вид контролю	
	іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
– для денної форми навчання – $56/64=0,88$;

¹⁾ Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх фахівців компетентності щодо об'єктивних закономірностей, механізму та особливостей міжнародного бізнесу на сучасному етапі розвитку світової економіки, а також набуття ними навичок і вмінь дослідження стану міжнародного бізнесу.

Завдання: на основі визначення основних принципів, понять та засад функціонування міжнародного бізнесу сформувати теоретичні і практичні знання у студентів для аналізу різних аспектів діяльності компаній на міжнародній арені.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- розуміти сутність міжнародного бізнесу та засад його функціонування;
- знати особливості середовища міжнародного бізнесу;
- організаційно-правові форми міжнародного бізнесу;
- термінологію, прийняту у міжнародному бізнесі;
- основні поняття і визначення, що використовуються при дослідженні міжнародного бізнесу;
- особливості функціонування різних видів міжнародного бізнесу та ведення бізнесу в різних галузях господарювання.

вміти:

- оперувати емпіричними даними при аналізі міжнародного бізнесу;
- аналізувати міжнародне середовище бізнесу на сучасному розвитку світової економіки;
- давати оцінку процесам, що відбуваються в міжнародному бізнесі: оцінювати можливості здійснення міжнародних операцій з точки зору її змісту, правового регулювання, економічної доцільності та комерційної ефективності;
- самостійно аналізувати діяльність підприємств на світовому ринку.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Теорія і практика міжнародної торгівлі Міжнародні інвестиційна діяльність Теорія міжнародних економічних відносин Міжнародні економічні відносини Міжнародний економічний аналіз Менеджмент Міжнародна економічна діяльність України	Міжнародний менеджмент Міжнародна конкурентоспроможність Управління конкурентоспроможністю товарів та послуг Основи охорони і комерціалізації інтелектуальної власності Управління стратегічними змінами

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Сутність та різновиди міжнародного бізнесу

Тема 1. Економічна природа міжнародного бізнесу

Загальна характеристика міжнародного бізнесу. Розвиток форм бізнесу на основі посилення концентрації виробництва, збільшення розмірів капіталу, створення монополістичних союзів – картелів, синдикатів, трестів, концернів. Трансформація монополістичного промислового капіталу в банківську сферу. Особливості організації міжнародного бізнесу з кінця XIX в. по наш час в умовах формування міжнародних фінансових груп і впливу діяльності різних міжнародних організацій і їх сукупності.

Тема 2. Середовище міжнародного бізнесу

Визначення і класифікація середовища підприємства. Фактори змін міжнародного середовища підприємства. Аналіз середовища міжнародного бізнесу. Вплив глобалізації, регіоналізації та «нової економіки» на зміни в навколишньому середовищі міжнародного бізнесу. Прямі іноземні інвестиції в міжнародному бізнесі. Інформаційна економіка в міжнародному бізнесі. Тіньова економіка в міжнародному бізнесі.

Тема 3. Міжнародний страховий бізнес

Зміст поняття «страхування», перелік учасників страхових відносин. Види страхування і їх основні характеристики. Соціально-економічна роль страхування в міжнародному бізнесі. Сучасні тенденції розвитку міжнародних страхових послуг. Роль України в міжнародних страхових відносинах. Найбільші світові страхові компанії. Напрями вдосконалення міжнародних страхових відносин.

Тема 4. Міжнародний туристичний бізнес

Сутність і роль міжнародного туристичного бізнесу. Зміст поняття «міжнародний туризм». Елементи міжнародної туристської системи. Види туристських дестинацій. Основні напрямки розвитку туристської діяльності. Види туристських фірм. Класифікація туроператорів і функції, які вони виконують. Оцінка внеску міжнародного туризму в світову економіку. Перспективи розвитку міжнародного туризму.

Тема 5. Організація міжнародної торгівлі

Особливості міжнародної торгівлі на сучасному етапі. Форми організації міжнародної торгівлі. Причини уніфікації міжнародних правил і процедур торговельно-економічного співробітництва. Міжнародні економічні організації, які регулюють міжнародну торгівлю. Вплив СОТ на розвиток міжнародної торгівлі. Торгово-посередницькі фірми і їх зв'язок з ринком. Роль міжнародних товарних бірж та їх класифікація. Поняття цін світового ринку і систему ціноутворення на світовому ринку.

Тема 6. Міжнародні торгові мережі

Фактори розвитку міжнародних торгових мереж. Типи і види міжнародних

торгових мереж. Стратегії міжнародних торгових мереж. Експансія міжнародних торгових мереж і її напрямки. Транснаціональні мережі. Відмінності міжнародних торгових мереж від мережевих утворень в інших секторах економіки. Наднаціональні групи. Стратегії торговельних мереж, які використовують на міжнародному ринку.

Тема 7. Міжнародний фінансовий бізнес.

Зміст поняття «міжнародний фінансовий ринок». Структура та складові частини світового ринку капіталу. Сучасні тенденції міжнародного фінансового ринку. Сутність поняття «ринки, що розвиваються» та їхня роль і вплив на розвиток світової фінансової системи. Валютна біржа та її роль у функціонуванні міжнародного фінансового ринку. Фондова біржа та процеси, які відбуваються на міжнародних фондових біржах. Українські фондові біржі та їх роль в міжнародній біржовій торгівлі.

Модульний контроль

Змістовий модуль 2. Форми реалізації міжнародного бізнесу

Тема 8. Мале і середнє підприємництво в сфері міжнародного бізнесу

Сутність і роль малого і середнього підприємництва. Малий і середній бізнес в період структурних перетворень у світовій економіці. Розвиток малого і середнього підприємництва в залежності від природних, історичних і економічних умов країни. Тенденції розвитку малого і середнього бізнесу. Вплив держави на розвиток малого та середнього бізнесу.

Тема 9. Спільні підприємства в міжнародному бізнесі

Спільні підприємства і їх організаційно-правові форми. Структура управління спільним підприємством і переваги спільних підприємств при виході на нові ринки. Обов'язки спільного підприємства, що визначаються Європейською економічною комісією. Основні стратегії і мотиви створення спільного підприємства. Форми співпраці при угодах між фірмами. Спільні підприємства, які знижують ризик партнерів на основі диверсифікації своєї діяльності.

Тема 10. Віртуальні підприємства в міжнародному бізнесі

Сутність віртуальних підприємств, та спонукальні мотиви появи «нової економіки». Вплив глобалізації на появу нових підприємств. Конкурентні переваги віртуального підприємства на ринку перед іншими фірмами. Фізичні медіа, віртуальні медіа та інформаційно-технічні інструменти як елементи ведення бізнесу. Сфери використання елементів віртуалізації в залежності від рівня розвитку і специфіки підприємства. Переваги і недоліки віртуалізації в процесі ведення бізнесу. Електронний бізнес і його вплив на розвиток електронних ринків.

Тема 11. Вільні економічні зони як форма ведення міжнародного бізнесу

Що таке вільна економічна зона і цілі її створення. Класифікаційні ознаки господарської спеціалізації вільних економічних зон. «Макіладорас» як промислово-виробнича економічна зона. Відмінності техніко-

впроваджувальних від сервісних вільних економічних зон. Причини виникнення офшорних бізнесу і видів офшорних операцій. Зміст понять «податкова гавань» та «реінвойсинг».

Тема 12. Стратегічні альянси і об'єднання в міжнародному бізнесі

Стратегічний альянс і причини його створення. Особливості вибору партнера однією зі сторін стратегічного альянсу. Види стратегічних альянсів в міжнародному бізнесі. Сфери співробітництва і конкуренції деяких стратегічних альянсів. Участь українських компаній у стратегічних альянсах. Переваги та недоліки функціонування стратегічних альянсів.

Модульний контроль

Модуль 2.

Індивідуальне завдання (РР)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Сутність та різновиди міжнародного бізнесу					
Тема 1. Економічна природа міжнародного бізнесу	7	2	1	–	4
Тема 2. Середовище міжнародного бізнесу	10	4	2		4
Тема 3. Міжнародний страховий бізнес	7	2	1	–	4
Тема 4. Міжнародний туристичний бізнес	7	2	1	–	4
Тема 5. Організація міжнародної торгівлі	9	4	1	–	4
Тема 6. Міжнародні торговельні мережі	7	2	1	–	4
Тема 7. Міжнародний фінансовий бізнес	7	2	1	–	4
Модульний контроль	8	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	62	20	8	0	34
Змістовий модуль 2. Форми реалізації міжнародного бізнесу					
Тема 8. Мале і середнє підприємництво в сфері міжнародного бізнесу	8	4	2	–	2
Тема 9. Спільні підприємства в міжнародному бізнесі	9	3	2	–	4

Продовження табл.

Тема 10. Віртуальні підприємства в міжнародному бізнесі	7	4	1	–	2
Тема 11. Вільні економічні зони як форма ведення міжнародного бізнесу	8	2	2	–	4
Тема 12. Стратегічні альянси і об'єднання в міжнародному бізнесі	7	4	1	–	2
Модульний контроль	8	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	48	20	8	–	20
Усього годин	110	40	16	–	54
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	10	–	–	–	10
Контрольний захід (іспит)					
Усього годин	120	40	16	–	64

5. Теми семінарських занять

№ п/з	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	–	–
2	–	–
Разом		–

6. Теми практичних занять

№ п/з	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна природа міжнародного бізнесу	1
2	Середовище міжнародного бізнесу	2
3	Міжнародний страховий бізнес	1
4	Міжнародний туристичний бізнес	1
5	Організація міжнародної торгівлі	1
6	Міжнародні торговельні мережі	1
7	Міжнародний фінансовий бізнес	1
8	Мале і середнє підприємництво в сфері міжнародного бізнесу	4
9	Спільні підприємства в міжнародному бізнесі	4
10	Віртуальні підприємства в міжнародному бізнесі	2
11	Вільні економічні зони як форма ведення міжнародного бізнесу	2
12	Стратегічні альянси і об'єднання в міжнародному бізнесі	4
Разом		24

7. Теми лабораторних занять

№ п/з	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	—	—
2	—	—
Разом		—

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	2	3
1	Тема 1. Економічна природа міжнародного бізнесу. Великі географічні відкриття сприяли встановленню економічних зв'язків між державами; розвиток монополістичних союзів на основі розвитку форм бізнесу; появи фінансового капіталу як нової форми міжнародного бізнесу	4
2	Тема 2. Середовище міжнародного бізнесу. Вплив глобальних процеси на зміни в навколишньому середовищі міжнародного бізнесу; вплив іноземних інвестицій на конкурентоспроможність і стійкість економіки; види інноваційних послуг; позиція України на міжнародному ринку інноваційних послуг	4
3	Тема 3. Міжнародний страховий бізнес. Сучасні тенденції розвитку міжнародних страхових послуг; роль України в міжнародних страхових відносинах; напрями вдосконалення міжнародних страхових відносин	4
4	Тема 4. Міжнародний туристичний бізнес. Оцінка вкладу міжнародного туризму в світову економіку; перспективи розвитку міжнародного туризму; особливості розвитку туристичного бізнесу в Україні	4
5	Тема 5. Організація міжнародної торгівлі. Вплив СОТ на розвиток міжнародної торгівлі; роль міжнародних товарних бірж в міжнародному бізнесі; сучасні проблеми міжнародного ціноутворення	4
6	Тема 6. Міжнародні торговельні мережі. Відмінні особливості міжнародних торгових мереж від мережевих утворень в інших секторах економіки; особливості розвитку наднаціональних груп; приклади діяльності найбільших торговельних мереж світу; Україна і міжнародні торговельні мережі.	4

Продовження табл.

7	Тема 7. Міжнародний фінансовий бізнес. Валютна біржа, і яка її роль у функціонуванні міжнародного фінансового ринку; поточні тенденції, які відбуваються на міжнародному фінансовому ринку; глобальні фінансові катастрофи міжнародної бізнес-середовища.	4
8	Підготовка до модульного контролю	6
9	Тема 8. Мале і середнє підприємництво в сфері міжнародного бізнесу. Сучасний стан та роль малого і середнього підприємництва (МСП) в сучасній економіці; вплив держави на розвиток (МСП); найбільш успішні форми реалізації державної політики на підтримку малого і середнього підприємництва.	2
10	Тема 9. Спільні підприємства в міжнародному бізнесі. Основні стратегії і мотиви створення спільного підприємства; зниження ризику партнерів на основі диверсифікації діяльності спільних підприємств; обов'язки спільного підприємства, що визначаються Європейською економічною комісією. Особливості діяльності спільних підприємств на території України.	4
11	Тема 10. Віртуальні підприємства в міжнародному бізнесі. Фізичні медіа, віртуальні медіа та інформаційно-технічні інструменти як елементи ведення бізнесу; сфери діяльності, в яких використовуються елементи віртуалізації в залежності від рівня розвитку і специфіки підприємства; сучасний електронний бізнес і його вплив на розвиток електронних ринків	2
12	Тема 11. Вільні економічні зони як форма ведення міжнародного бізнесу. «Макіладорас» як промислово-виробнича економічна зона; відмінності техніко-впроваджувальних вільних економічних зон від сервісних; причини виникнення офшорних бізнесу і видів офшорних операцій. Україна і вільні економічні зони.	4
13	Тема 12. Стратегічні альянси і об'єднання в міжнародному бізнесі. Особливості співпраці та конкуренції деяких стратегічних альянсів; особливості вибору партнера і які фактори враховуються однієї зі сторін стратегічного альянсу; фактори, які є визначальними при створенні стратегічних альянсів в Україні	2
14	Підготовка до модульного контролю	6
15	ІНДЗ – розрахункова робота	10
Разом		64

9. Індивідуальні завдання

Виконання розрахункової роботи (РР), передбаченої навчальним планом, на тему «Перспективи розвитку міжнародного бізнесу підприємства на Європейському ринку».

10. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації, самостійна робота студентів за матеріалами, що підготовлені кафедрою. Методи навчання на лекціях – пояснювально-ілюстративна лекція з елементами проблемної, лекція-бесіда, словесний метод, метод схематичного подання матеріалу, проблемно-логічний метод; на семінарських заняттях – метод розгорнутої бесіди та дискусії, метод самоконтролю, метод «круглого столу».

11. Методи контролю

Поточний, проміжний та підсумковий контроль знань студентів, які проводяться з метою оцінювання результатів на певному етапі навчання.

Поточного контролю проводиться у формі опитування, тестування, контрольні роботи на практичних і семінарських заняттях.

Проміжний контроль проводиться у формі виконання модульної контрольної роботи

Підсумковий контроль з дисципліни – захист розрахункової роботи.

Семестровий контроль з дисципліни – іспит.

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...0,5	20	0...10
Виконання практичних робіт	2...3	8	16...24
Модульний контроль	8...10	1	8...10
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...0,5	20	0...10
Виконання практичних робіт	2...3	8	16...24
Модульний контроль	8...12	1	10...12
Виконання і захист РР	8...10	1	8...10
Усього за семестр			60...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. У такому випадку семестровий контроль проводиться у вигляді тестування за темами курсу та захисту індивідуального завдання (РР).

Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

12.2. Якісні критерії оцінювання

Оцінювання знань студентів під час поточного контролю відбувається на основі таких критеріїв:

1. Правильність відповідей (правильний, чіткий, достатньо глибокий виклад теоретичних понять).
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу та самостійність суджень.
3. Новизна навчальної інформації; рівень використання наукових (теоретичних знань).
4. Уміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями у повсякденному житті.
5. Відповідальність студентів оцінюється й за формою, тобто з точки зору логічності, чіткості, виразності викладу навчальної літератури.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Виходячи з розглянутих положень, критерії оцінювання такі:

Задовільно (60-74). Виставляється тоді, коли студент знає значну частину програмного матеріалу, не допускає суттєвих помилок під час висвітлення понять, на додаткові питання відповідає по суті, не робить великої кількості помилок під час усної відповіді.

Добре (75-89). Виставляється студенту тоді, коли його відповідь змістовні у тому числі за формою та обсягом. Це означає, що студент у повній мірі за програмою засвоїв увесь навчальний матеріал, викладений у підручниках та інших джерелах і на практичних, семінарських заняттях дає змістовні та глибокі відповіді на поставлені запитання, а також під час тестування демонструє знання не тільки основної, але й додаткової літератури, першоджерел, наводить власні роздуми, робить узагальнюючі підсумки, використовує знання із суміжних, галузевих дисциплін, уміє пов'язати вивчений матеріал із реальною дійсністю та доцільно використовує його для аналізу практичних завдань.

Відмінно (90-100). Виставляється студенту тоді, коли він виконав і захистив з максимальною кількістю балів усі практичні завдання, розрахункову роботу і модульні контрольні роботи. Тобто студент досконально знає всі теми курсу та вміє застосувати теоретичний матеріал щодо вирішення практичної ситуації шляхом застосування здобутих під час вивчення дисципліни навиків та вмінь.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Міжнародний бізнес [Текст] : навч. посіб. / Л.Л. Носач, О.С. Попов. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2019. – 178 с.
2. Валютно-фінансові операції в міжнародному бізнесі [Текст] : начальний посібник / Т.В. Андросова, Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка, І.Ю. Мелушова) – Харків: ХДУХТ, 2019. – 222 с.
3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. – Харків: Видавництво «Форт», 2017. – 221 с.
4. Міжнародний менеджмент [Текст] : навчальний посібник / П.І. Юхименко, Л.П. Гацька, М.В. Півторак та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 488с.
5. ЗЕД підприємства: практикум: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Л.О. Чернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. – Харків: Видавництво «Форт». – 2016. – 238 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Международный бизнес [Текст] : учебн. пособие / А.В. Шобанов, Л.О. Аникеева-Науменко. – М. : МГУПС (МИИТ), 2015. – 117 с.
2. Международный бизнес [Текст]. [8-е изд.] / Ч. Хилл. – СПб.: Питер, 2013. – 688 с.
3. Мировая экономика и международный бизнес [Текст] : учебник / кол. авторов ; под общ. ред. д-ра экон. наук, проф. В.В. Полякова и д-ра экон. наук, проф. Р.К. Щенина. – 5-е изд., стер. – М. : КНОРУС, 2008. – 688 с.
4. Мировая экономика и международный бизнес [Текст] : учебное пособие / И. А. Филиппова. – Ульяновск : УлГТУ, 2008. – 168 с.
5. Міжнародний бізнес [Текст] : навч.посіб. / За ред. Ю.Г.Козака. – К. : ЦУЛ, 2009. – 356 с.

Допоміжна

1. Транснаціональні корпорації: навчальний посібник / І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка– Харків: Видавництво «Форт», 2018. – 175 с.
2. Фінансовий ринок : навч. посібник / Д. І. Дема, І. В. Абрамова, Л. В. Недільська; за заг. ред. Д.І. Деми. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 448 с.
3. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: навчальний посібник / Л.Л. Носач, К.Ю. Величко, О.І. Печенка, Ж.С. Зосимова, Н.А. Сокол – Харків: Видавництво «Форт», 2016. – 240 с.
4. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / О. М. Файчук, С. В. Сидоренко. – К. : НУБіП України, 2016. – 236 с.
5. Управління міжнародним бізнесом: конспект лекцій для студентів економічного спрямування, аспірантів, викладачів / Н.Г. Ушакова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Харків: Видавництво «Форт», 2016. – 126с.

15. Інформаційні ресурси

1. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. Офіційний сайт компанії. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
2. Міністерство закордонних справ України. Офіційний сайт. URL: <https://www.mfa.gov.ua/>
3. Міністерство економіки України. Офіційний сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/>
4. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт. URL: www.minfin.gov.ua/
5. Державна митна служба України. Офіційний сайт. URL: <https://www.customs.gov.ua/>
6. Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ». Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrdzi.com/>
7. World Federation of Exchanges (WFE) (Всесвітня федерація бірж, ВФБ) Офіційний сайт організації. URL: <https://www.world-exchanges.org/>
8. Mergers and acquisitions Ukraine (M&A Ukraine) (Злиття та поглинання в Україні). Офіційний сайт компанії. URL: <https://mergers.com.ua/ua/>
9. Національний інститут стратегічних досліджень. Офіційний сайт. URL: <https://www.niss.gov.ua>
10. Інститут світової економіки і міжнародних відносин. Офіційний сайт. URL: <https://www.iweir.org.ua>